A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam. FIUME, szerda 1913. május 14. 106. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hóra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A. M. U. D. KÖNYVTÁRA

FIUME.

—«o»—

Siebert Gyula, a Magy. Külkereskedelem szerkesztője tanulmányt irt a vidék kiviteli érdekeiről és a kereskedelmi gócpontokról. Fiuméról a következő érdekes cikkben számol be:

A vidék kereskedelmi gócpontjai közüi ma Fiume vonja magára legjobban a figyelmet. Régtől fogva nevezik Fiumét a magyar korona legékesebb gyöngyének. De ezt talán sohasem éreztük annyira, mint ma.

Fiuméról tudjuk, hogy egyetlen nagyobb kikötőnk az Adria mentén. És hogy ez az Adriaforgalom mennyire életkérdés nekünk is, Ausztriának is, az kitünt, amikor az Adria mentén való pozicionk jövőjét komoly támadás fenyegette és mi ennek a jövőnek a biztositása végett 600 millió koronát meghaladó költséggel fegyveres akcióra készültünk, az Adriai tengeren való presztizsünk, tekintélyünk és gazdasági érdekeink megóvása céljából szembe néztünk egy európai háboru veszedelmének.

História jelentőségü válságon mentünk most keresztül. Láthatóvá vált, hogy kockán forog a Balkánnal való kereskedelmünk, mert a szerbek már-már oly erősek nek hitték magukat, hogy bojkottot hirdettek ellenünk. Veszélyeztetve volt az Adriai tengeren elfoglalt pozicionk, mert Montenegró és Albánia kikötőiben ellenségeink vetették meg lábukat. Az a perspektiva tárult elénk, hogy ellenségeink elzárják előlünk a Kelet felé vezető utakat tengeren és szárazon. Hallhattunk olyan nyilatkozatot is, hogy Ausztria-Magyarország megszünt nagyhatalom lenni.

Most már közéletünk legszükebb látkörü, a legkishitübb, a legkicsinyesebb gondolkozásu tényezői is tudatára ébredhettek annak, hogy mit jelent Magyarország gazdasági jövőjére nézve a Balkán félsziget és még inkább az Aria nagy magyar kikötője. Az egész elfogulatlan magyar közvélemény megértette, természetesnek találta, hogy keleti és tengeri kereskedelmünk fejlődésének biztositása olyan fontos, olyan parancsoló szükségesség, hogy ottani aspirációink akadályait el kell háritanunk akár, ha kell, egy világháboru árán is.

Most megérhették a magyar gazdasági élet intéző körei és gyakorlati tényezői, hogy milyen életbevágó érdekeink füződnek világpiaci pozicionk emez archimedesi pontjához.

Most, a lezajlott történeti események idegfeszitő hatása alatt, amikor még minden idegszálunk reszket az átélt izgalmaktól, fel akarjuk hivni az érdekelt körök és tényezők figyelmét arra, hogy mit jelentett Fiume a magyar külkereskedelem számára eddig és hogy mit kell tennünk Fiumében a magyar külkereskedelem részére ezentul?

Ez az egy „vidéki" városunk nemcsak közjogilag, de gazdaságilag is messze kimagasló jelentőséggel bir, külkereskedelmi tekintetben pedig Budapest után első helyen áll, felvirágzásához magasabbrendü érdekeink füződnek.

Fiume tengerhajózásának fejlődése.

Nem fogjuk az olvasót sok adattal fárasztani. Csak néhány pregnáns számcsoporttal illusztráljuk, hogy mennyire gravitált a magyar külkereskedelem amaz alig 40.000 lakosu kis városka felé.

Fiume kikötőbe 1867-ben 6.137 hajó érkezett (rakománnyal vagy üresen) összesen 109.671 tonnatartalommal. 1911-ben pedig 9.103 hajó 2,354.484 tonna tartalommal. Fiume összes tengeri áruforgalma 1867 ben 1.028,455 mm volt 23.221,000 korona értékben, 1911-ben 16.289,172 mm 372.307,000 korona értékben.

A magyar kereskedelmi tengerészet hajóállománya 1867-ben 527 jármü volt 71.761 tonnatartalommal. Ezek közt nem volt egy gőzös sem, de volt 148 hosszujáratu vitorlás, 214 kispartjáratu vitorlás és 165 bárka meg dereglye. 1911-ben volt 128 gőzös 132 ezer 483 tonnatart., 92 vitorlás 1.396 tonnatart., és 246 bárka, összesen 466 vizi jármü 124.299 tonnatartalommal.

Fiume tengerhajózási vállalatainak története 1882-ben kezdődik. Akkor kezdett ott müködni az Adria m. kir. tengerhajózási társaság 7 hajóval, melyeknek tiszta tonnatartalma 5.910 volt, összesen 154 főnyi személyzettel. 1911-ben az a vállalat 33 hajót járatott, melyeknek tiszta tonnatartalma 45.714 t., 883 főnyi személyzettel. 1912-ben ez a vállalat az uj szerződés értelmében tetemesen növeli a hajóparkját.

1891-ben indultak meg a Magyar-horvát tengerhajózási rt. hajói, összesen 11 hajó 812 tonnatartalommal, 73 főnyi legénységgel. Most 40 hajója van 6978 tonnatartalommal és 626 főnyi legénységgel.

Az Orient magyar tengerhajózási vállalat 1 hajóval, 1496 tonnatartalommal és 24 főnyi legénységgel, 1911-ben 5 hajóval 13.998 tonnatartalommal és 124 főnyi legénységgel müködött.

A Copaitich Zsigmond és társai féle szabadhajózási vállalat 1895 óta egy hajót járat.

A Magyar Keleti tengerhajózási rt. 1897-ben 4 hajóval (6959 tonna és 104 főnyi legénységgel) járt, 1911-ben 10 hajót járatott (21.221 tonnatartalom és 270 főnyi legénység).

A Magyar-Horvát szabadhajózási rt. 1900-ban 2 hajóval (4158 tonna és 47 ember) kezdett járni, most 5 hajója 11.670 tiszta tonnatartalommal és 116 főnyi legénységgel szolgálja a kereskedelmi érdekeket.

Az Atlantica 1907-ben 6 hajóval szerepelt (15.655 tonna és 136 ember, 1911-ben 12 hajója volt, 28.883 tonnatartalommal és 270 emberrel. Hajóállománya évről-évre hatalmasan gyarapodik.

Említést érdemelnek még a Grünhut és Társa-féle, a Gerbas Testv. és Társai-féle, a Sodich A. János és Társai-féle, a Nikolich Alajos és Társai-féle tengerhajózási vállalatok és az Indeficienter tengerhajózási rt.

A fiumei kereskedelem.

De ne menjünk vissza a 70-es évekig. Lássuk egy-két adattal, hogy mennyire fejlődött Fiume kereskedelme a lefolyt tiz esztendőben. Adataink szerint volt

Fiume összes behozatala	88.272	186.438
többek közt rizs	11.153	24.714
gyapot	2.726	13.567
olajos magvak	36	11.629
nyersfémek	2.932	9.546
nyers juta	3.878	9.064
gépek	1.159	6.239
kávé	1.313	5.586
nyersbőrök	1.174	4.945
Fiume összes kivitele	155.039	185.868
többek közt nyers cukor	7.195	22.169
fürészelt fa	13.169	21.000
liszt	28.242	20.102
homok- és kristály cukor	13.872	18.894
hántolt rizs	1.322	6.706
finomtiott cukor	2.829	5.073
paraffin	5	3.662
magnezit	488	3.061
papirosanyag	604	2.243
fabutor	998	1.884
donga	10.650	2.037
ásványviz	859	1.550
torpedo	218	1.220
finomitott ásványolaj	400	1.217

E száraz számok mindegyike a magyar külkereskedelem és a magyar ipar egy-egy ágának nagyszabásu föllendülését tanusitja

Fiume ipara.

Fiumében a város kivételes forgalmi jelentőségénél fogva, hatalmas ipar fejlődött. Több mint ötven nagy gyár van itt üzemben, annyi mint az ország legnagyobb vidéki városaiban. Csak a legnagyobbakat emlitjük fel.

Első helyen áll a Ganz-Danubius cég nagy hajógyára, ahol most több mint 4000 munkással a közös haditengerészet dreadnoughtját épitik, amelynek vizrebocsátása korszakos eseménye lesz a magyar iparnak.

Világhirü a fiumei Whitehead-féle torpedógyár is (közel ezer munkás), mely a közös haditengerészetnek több tengeralattjáró naszádot is szállitott és ezzel a modern hajóépitési technikának legnehezebb problémáival birkózott meg, ép ugy mint a Ganz-Danubius cég a dreadnought épitésnél. Tőkéje 7.350,000 korona.

A fiumei központi villamostelep 1910-ben 3,878.033 kilowattórát szolgáltatott. Az

Adria villamossági r. t. 4.000,000 korona tőkével dolgozik.

A fiumei parkettgyár (77 munkás) 1910 ben 55.000 négyzetméter parkettát és 4000 köbméter faárut szolgáltatott.

A Lavoratorio Meccanico di legnami Ossoinack Luigi r. t. 50 munkást foglalkoztat.

A Sirola-féle hajókötélárugyár 74 munkást foglalkoztat.

A Smith és Meynier-féle papirgyár r. t. 1910-ben 26.477 mm. papirt gyártott és szivarkapapirosaival dominál a Keleten.

A Modiano-féle szivarkapapirgyár 48 munkással dolgozik.

A fiumei rizshántoló és rizskeményitőgyár 1910. évi termelése 490.000 mm. fényezett rizs, 210.000 mm. más rizstermék és 30 ezer mm. rizskeményitő. A munkások száma meghaladja a hatszázat.

A Hungária növényolajgyár 100 munkással és a fiumei magyar olajipar r. t. 123 munkással, 1910-ben 65.000 mm. növényolajat és 82.000 mm. olajpogácsát hoztak forgalomba.

A fiumei m. kir. dohánygyár 1910 évi termelése 37 millió szivar, 414 millió szivarka, 1.0 millió kg. pipadohány, 21.68 millió csomag dohány és 16.143 kg. dohánykivonat A gyár 2000 munkást foglalkoztat.

A fiumei kőolajfinomitógyár, mely a M. Ált. Hitelbank alapitása, 400 munkással 1910 évben 178.000 mm. finomitott petroleumot, 21.000 mm. benzint, 14.000 mm. ásványkenőolajat, 20.000 mm. paraffint és 122 ezer mm. gázolajt gyártott és gyártmányait nagyrészben külföldön helyezi el.

A fiumei aszfaltgyár évi termelése 4.027 tonna aszfaltpor, 1596 tonna mastix, 320 tonna tisztitott aszfalt és 200 tonna bitumen.

A fiumei tanningyár 3320 mm. quebrachot, 24.890 mm. quebracho kivonatot és 3.830 mm. gesztenyefakivonatot szolgáltatott.

A Rusic-féle bőrgyár 40 munkással dolgozik.

A Siderosthen-Lubrose gyár, 1500 mm. különleges festéket hozott forgalomba.

A Stabilimento prodott ichimici 68.500 mm. kénsavat, 11.700 mm. szulfatot, 48.200 mm. szuperfoszfátot és 17. 100 mm egyéb vegyészeti terméket. Alaptőke 570.000 K.

Jelentékeny ipartelepek még: Magyar Nitrogén ipar r. t. (3.000,000 korona tőkével), Magyar fémkohó- és vegyi ipari r. t. (3.000,000 korona tőke), Quarnero r. t. (2 és fél millió korona tőke), az I. Tengerparti gőzpároló r. t., az Adriatica cognac és törkölygyár, a Litorale konzervgyár és Magyar-Olasz erdőipar r. t.

Nagyobb vasárugyárak: a Greinitz-féle gráci cég vaskereskedelmi és vasipari telepe Berto Luigi gyára (28 munkás), Federiko Devetak (22 munkás).

Emlitést érdemelnek továbbá Demarchi Luigi müszerész, Cussar Luigi gépgyára (53 munkás), Stabilimento Lazzarus (84 munkás), Skull Giuseppe gépgyára, Cartesio, Vezzil & Co. kávégyára, a Hengermalom r. t., Levi és társa szappangyára, Celligoi és Rubinich épitési vállalata, a fiumei kávéhántológyár (994 munkás) és a fiumei sörgyár (92 munkás).

A fiumei külkereskedelem.

A vidéki kereskedelmi gócpontokról szóló tanulmányaink megirásakor minden esetben az illető kereskedelmi és iparkamarákhoz is fordultunk és ezek titkárai többnyire készséggel közölték velünk kamarai kerületeik jelentősebb kiviteli cégeinek jegyzékeit. Ezek a jegyzékek az előttünk ugy is ismert nagyobb gyárakon kivül a nagyobb terménykereskedőket is felsorolták.

A fiumei kereskedelmi kamara titkári hivatala is volt szives ilyen jegyzéket beküldeni. De ez a jegyzék a fentebb már meg nevezett exportképes gyárakon, ket bankon és két tengerhajózási vállalaton kivül csak négy kereskedőt nevez meg, a Strasser és König és a Kemény Béla gabonacégeket, Herzel Ferenc és Frankl Arnold bornagykereskedőket.

Négy exportkereskedő egy kikötőben, amely 1911-ben 372 millió korona értékü tengeri áruforgalmat bonyolitott le.

Tudjuk, hogy vannak Fiuméban más exportőrök is, hogy a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság nagyszabásu importkereskedelmet folytat, hogy Fiuméban a Kereskedelmi Muzeum égisze alatt most már két cég is foglalkozik exporttal, hogy vannak ott nagyobb facégek, hogy egy nagy serfőzde a fiumei fióktelepében bonyolitja le jelentős keleti üzleteit.

Fiume kereskedelmét legnagyobb részben a budapesti cégek és bankok ottani fiókjai bonyolitják le.

Önálló pénzintézetek a Fiumei Kereskedelmi Bank r. t. (a Magyar Bank és Kereskedelmi r. t. alapitása 2,000.000 korona folytat, a fiumei népbank (a horvát agilis lió korona), mely jelentékeny áruüzletet folytat, a fiufei népbank (a horvát agilis pénzintézete, 1,200.000 korona tőke), a tengerparti bank és takarékpénztár r. t. és a fiumei községi takarékpénztár.

A kereskedelem érdekében müködnek ott az Agrumaria r. t. az Általános forgalmi r. t., a Behozatali és kiviteli r. t., a Faginea kiviteli r. t. és a Fiumei nyilvános raktár r. t. (2.000,000 korona alaptőke) és néhány szövetkezet.

De önálló nagy exportcégek nem igen vannak még Fiumébana.

Megállapitjuk, hogy Fiume igen jelentékeny átrakodási hely, de mint kereskedelmi gócpont még a kezdet kezdetén áll.

A fiumei kikötő érdekében a magyar kormány sokat áldozott, de attól még igen messze vagyunk, hogy Fiume — akárcsak a kellő arányok betartásával is — a magyar Hamburg legyen. Fiume nem tudott a magyar külkereskedelemből akkora hányadot magához vonzani, mint Hamburg a német kereskedelemből.

Fiume közlekedési mizériái.

Ennek egyik főoka természetesen az, hogy Hamburgnak hatalmas belső vizi utja van, a Fiume felé vezető hajózási csatorna pedig vagy negyven év óta járja a kalvária utat — a miniszteriumok irattáraiban, hogy Hamburg felé számos vasuti vonal vezet, mig a magyar birodalom egyetlen nagyobb kikötőjét csak egy vasuti vonal köti össze piacaival és azonfelül a Kelettel is. Milliárdokat költött az ország mindenfelé vasutakra és folyamainak szabályozására. És ezekből a milliárdokból nem telt ki 20—30 millió korona a Vukovár—Samac—Károlyvárosi viziutra, amely az ország összes gócpontjainak és ezenfelül az annektált tartományoknak olcsó szállitást biztositana a magyar tenger felé s nem telt ki az a 40—50 millió, amibe kerülne egy második vasut, amely a fiumei vonalon megszüntetné a mostani örökös forgalmi zavarokat és elejét venné a tounji vasuti szerencsétlenséghez hasonló katasztrófáknak. Vannak ugyan mizériák az Ausztrián át vezető többi vonalokon és nevezetesen a Kassa—Oderbergi vasuton is. De ha azt látjuk, hogy a Nyugat felé vezető fővonalainkat el akarják torlaszolni az osztrákok, akkor ez kétszeres indok arra, hogy bármily áldozatok árán is uj utakat teremtsünk a Nyugat felé ott, ahol az osztrákok nem állhatják utunkat. És épen ezek az utak nem létesülnek. Szinte szántszándékkal rohanunk bele az osztrák késbe!

A kassa-oderbergi vasut bajain csak ugy segithetünk valahogy, hogy drága pénzen vasutat épitünk Dalmácia felé az — osztrákoknak. Bosznia felé és Boszniában épitünk ugyan uj vasutakat a magunk forgalma számára, de egyben előmozditjuk azt az osztrák törekvést, mely Fiumét teljesen el akarja szigetelni Boszniától. A fiumeiek ezt a veszélyt rég látják és már 1899-ben sürgették az ogulin-bihácsi vasutat oly célból, hogy a fiumei kikötő Észak-Boszniával közvetlen összeköttetést kapjon. A törvényhozás erre a vasutra meg is szavazta a költséget, de ez a vonal ép ugy nem épült ki, mint a vukovár—samaci csatorna és a fiumei második vasut. Fiume ma 340 kilométerre van B. Novitól, holott Ogulintól vagy az ogulin—knini vasut egy másik pontjától csak egy rövid elágazást kellene épiteni Bihácsig és Bosznia 140, illetve 200 kilométerrel közelebb jutna Fiuméhoz.

A fiumei kereskedelmi kamara f. évi február hóban a kormányhoz ujabb fölterjesztést intézett, amelyben megsürgeti az ogulin—bihácsi vonalat. Azóta három hónap telt el, de még semmi hirt sem hallunk arról, hogy ez a fölterjesztés eredménynyel járt volna.

De most, hogy ott Magyarország száz meg száz milliókat költött az Adria-mentén való pozicionk megvédésére, talán van jogunk remélni, hogy az Adria tengerrel való magyar forgalmat nem fogjuk továbbra is a Prokrusztesz-ágyra fektetni.

Fiume jövője.

Hisszük és reméljük, hogy a lefolyt nagy válság hatása alatt a magyar közvélemény erélyesen fogja követelni a fiumei forgalmi mizériák gyökeres orvoslását és a magyar kormány a magyaar tengeri kereskedelem föllenditésére meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket.

Ha ez meg fog történni, akkor a magyar üzletvilág bizonyára nem fogja Fiume iránt az eddigi közönyt tanusitani. Gyárosaink, nagykereskedőink több fiókot fognak nyitni Fiuméban, sőt akadnak majd nagyobb számban vállalkozó szellemü magyar kereskedők, akik meg fognak telepedni Fiuméban, a magyar kiviteli és behozatali forgalomnak az eddiginél nagyobb hányadát fogják oda terelni.

A tavalyi fiumei magyar árumintakiállitás megnyitásakor Kankovszky miniszteri tanácsos, Fiume kormányzó helyettese azt az eszmét vetette föl, hogy ezt az árumintakiállitást állandósitani kellene. Ha Fiuméban volnának exportőrök, ugy mint Hamburgban, akkor midegyik exportőr állandó mintatárban mutatná be az általa képviselt magyar gyárak készitményeit azoknak a kereskedőknek, akik az Adriai és a Földközi tenger kikötővárosaiból Közép-Európába jönnek és bizonyára tömegesen jönnének Fiumébe, ha ott nagyobb számban találnának nagykereskedőket és jól szervezett közlekedési hálózat segitségével gyorsan és olcsón kaphatnák meg a szükséges árukat.

Fiumában erős magyar kereskedelmet kell szervezni. Ennek a szervezését lényegesen előmozdithatná a fiumei kulturpalota, amely — miután Fiume mint tengeri kikötő bir ránk nézve kimagasló jelentőséggel — első sorban szükségképen gazdasági feladatok megoldására, a fiumei kereskedelem fejlesztésére volna hivatva.

Fiume ma jóformán csak átrakodó állomás. Ezzel Magyarország nem elégedhetik meg. Fiumét ma már nagy kereskedelmi góeponttá kell fejleszteni. A Balkán-államok elhóditották a törököktől Macedóniát, Albánia független állammá válik, mely európai protektorátus alatt szép jövő elé néz. Ezekhez képest a Balkán sulypontja a félsziget nyugati felére helyeződött át, a Balkán kereskedelmének nagyrésze az Adria tenger felé fog immár gravitálni. Nagy okunk van tehát arra, hogy az Adriai tengeren való pozicionkat megerősitsük. Fiume jelentősége a közel jövőben nagyobb lesz, mintsem eddig volt, sokkal nagyobb, mintsem eddig gondoltuk. A Balkán-félszigeten való gazdasági térfoglalásunknak egyik legfontosabb hadmüveleti bázisa Fiume lesz. Mindent el kell követnünk, hogy Fiume magyar Hamburg legyen!

Nagyvárad-Fiume.

—o—

A P. H. irja. Országszerte örömet keltett a Máv.-nak az a hiradása, hogy Fiuméba uj gyorsvonatot indit, amely Erdélyt Szegeden át össze fogja kötni a tengerrel. A magyar közönség, a vidéki városok lakossága nem vádolható azzal, hogy irigyelné a főváros kiváltságos helyzetét, de mindenki visszásnak találhatná azt a menetrendet, a mely arra kényszeriti az utast, hogy Orsováról Fiuméba a fél ország megkerülésével Budapesten át utazzék.

Az uj gyorsvonat Marosvásárhelyről indul s a Maros folyó völgyét követi Székelykocsárdig. Aki csak némileg ismeri hazánk földrajzát, vagy nem röstelli megnézni Magyarország hegy- és vizrajzi térképét, azt fogja gondolni, hogy a vonat tovább halad a Maros-völgyben Aradon át Szegedig. Ez volna a legrövidebb, legkönnyebb, leggyorsabb ut, ez volna a természetes ut. Ezen a vonalon már végig járnak gyorsvonatok, illetve gyors motorvonatok.

Az uj gyorsvonat azonban a nehezebb utat választja; elhagyja a Maros-völgyet, északnak kanyarodik, keresztül megy Kolozsváron s olyan vidékeken, amelyek Budapesten át ugyanannyi idő alatt érhetnék el Fiumét, mint Szegeden át és csak Nagyváradnál fordul délnyugat felé.

Mindezek után azt várnók, hogy az elkerült vidékeknek legalább Szegeden csatlakozó vonatuk legyen. Ilyen azonban nincs.

Ebbeli igényeinket ugyancsak leszállithatja ugyanennek az uj gyorsvonatnak a dél vidékkel való csatlakozása. Ez a vidék Magyarország leggazdagabb részei közé tartozik; lakosainak száma másfél millió; egyetlen gyorsvonatu vonala Szegedtől délkeletre találkozik a sok rossz vicinálissal; egynek sincs csatlakozása az uj gyorsvonathoz. Pedig ezek a vasutak jórészt a Máv. kezében vannak. Orsováról Fiuméba tehát még mindig Budapesten át vezet a leggyorsabb ut. A főváros felé gravitáló Kolozsvár—Nagyvárad-i vonal forgalmát Szeged felé terelik, a délvidékét pedig felhozzák Budapestre.

Az épitmények, a mozdonyok minőségéről nem ad felvilágositást a menetrend, de annyit megtudtunk belőle, hogy Budapest és Fiume között 615 km-nyi uton huszonötször áll meg a gyorsvonat, mig Páris és Marseille közt, kétszázötven kilóméterrel hosszabb uton (862) mindössze hatszor. Páris és Calais között jár egy vonat, amely a 298 km-es uton egyszer sem áll meg, még a százezer lakosu Amiens-nél sem. Igy azután érthető, hogy az egész időtartam alig haladja meg a három órát. Mig tehát a francia gyorsvonatok az országos és nemzetközi forgalmat szolgálják, a mieink mindezt föláldozzák a helyi érdekeknek. Amiens nem elé nagy ahhoz, hogy föltartsa a Calais-i express-t, de Kiskorpád, Sárosd, vagy Kaproncа kedvéért meg kell állnia a fiumei gyorsnak.

Nagy hibái vasutainknak a sok kanyargás is. Még a fontosabb vonalak is nagyokat kerülnek, hogy egy-egy községet érinthessenek. Az arad—szegedi vonal kb. 30 kilométert kerül sik pályán Mezőhegyes kedvéért. Egy szárnyvonal lebonyolithatta volna a mezőhegyesi forgalmat, kevesebb épitkezést kivánt volna, nem késleltetné folyton a fővonal utasait s nem okozna minden ut alkalmával pénz- idő- és szénveszteséget. Itt is a helyi érdek győzött az általánosabb érdek fölött.

Ha a természet-nyujtotta előnyöket nem tudták kellőképen kihasználni vasutaink tervezői, még kevésbbé tudták legyőzni a természeti akadályokat.

A károlyváros—fiumei vonal hivatva van arra, hogy az egész országnak a tenger felé irányuló forgalmát lebonyolitsa. A közlekedésnek itt utjában áll a Karszt-hegység, amelynek szélessége légvonalban Ogulin és Fiume közt 63, Ogulin és Novi közt 37 kilóméter. A vasut hossza Fiumétól Ogulinig 120 km., s ezt a darabot a Fiuméból induló leggyorsabb gyorsvonat 3 óra 47 perc alatt teszi meg, leglassubb kerek 4 óra alatt. Kétségtelen, hogy a Karszt igen nehéz térszin, nehezebb, mint a jóval magasabbra emelkedő Kárpátok, de ilyen fontos vonalon nem szabad tulságosan takarékoskodni az alagutakkal. Nagy kár az is, hogy Fiuméba még mindig csak egyes sinpár vezet, mig Bécs és Trieszt között már régen megépült a kettős sinpár. Pedig Fiume helyzete kedvezőbb, mint Trieszté, mert nemcsak Budapest, hanem Bécs felől is könnyebben hozzáférhető, mint Trieszt. Alkalmas csatlakozásokkal Német- és Oroszországból az Adria felé irányuló forgalom egy részét is Fiuméba lehetne terelni.

A föntebbiekben korántsem soroltunk fel minden hiányt, csak a legkiáltóbb példákra hivatkoztunk. Nem keressük a felelős tényezőket, sem intézményeket, sem egyes vezetőket. Azt sem tudjuk, ki intézi Magyarországon a vasutak tervezését. Nekünk az a benyomásunk, hogy senki. Csak annak az óhajnak adunk kifejezést, hogy e sorokat olyanok is elolvassák, akik segiteni tudnak a siralmas állapotokon.

Ujdonságok.

—«o»—

A MAGYAR VÁLASZTÓK FIGYELMÉBE!

Az országgyülési képviselőválasztók lajstromát összeállitó bizottság, mint minden évben, az idén is több száz magyar választó nevét kihagyta a listából és a fiumei központi választmányra bizta ,hogy azok, akik jogaikat megreklamálják utólag felvétessenek a névsorba. A központi választmánytól azonban époly keveset várhatunk, mint a bizottságtól. Valószinü, hogy a kihagyottakat ott is elutasitják és a királyi Kuriára vár a feladat, hogy a sérelmeket végső fokon reparálja. A központi választmány amelynek dr. Vio Ferenc podeszta az elnöke és dr. Adelsfeld Antal ügyvéd a jegyzője, nem tudni, tudatlanságból-e vagy rosszakaratból a törvény világos rendelkezése ellenére csekély öt nappal akarta megrövidíteni azt a határidőt, amely alatt a peticionálók felszólamlásaikat beadhatják. Ez a fórum ugyanis a képviselőválasztók névjegyzéke elleni felszólalások érvényesitésére az 1874. évi XXXIII t.-c. 44. szakaszának utolsó bekezdésére való hivatkozással a névjegyzéknek nyilvános közzétételétől, vagyis 1913. évi május 5-től számitott 10 napi határidőt tüzött ki. Azonban megfeledkezett az 1899. évi XV. t.-c. 147. szakaszának első pontjáról, amely szerint az előbbi törvényrész helyébe a következő rendelkezés lépett: „EZEN FELSZÓLALÁSOK BEADÁSÁNAK HATÁRIDEJE A NÉVJEGYZÉK NYILVÁNOS KITÉTELÉT KÖVETŐ 15 NAP.“

A központi választmány által 1913. évi május 5-én közszemlére kitett névjegyzék ellen, tehát nem május 15-ig, hanem május 20-ig lehet felszólalni. Ellenben az észrevételek benyujtására az 1874. évi XXXIII. t.-c. 45. paragrafusában rendelt határidő érintetlen marad.

Az országgyülési képviselőválasztási névjegyzéket délelőtt 8-tól 12-ig s délután 2-től 6-ig mindenki megtekintheti a városháza második emeletén levő segédhivatalban. — Figyelmeztetjük különösen a magyar választókat, hogy a névjegyzék megtekintését és a választói jog megreklamálását semmi esetre se mulasszák el. A Lega Autonoma t. i. abban utánozza dicső elődjét az Associazione Autonomát, hogy százával hagyja ki a magyar választókat a névjegyzékből. Igy például 200 vasutas nevét hagyták ki a névjegyzékből. A Fiumei Kereskedelmi Bank részéről bejelentett 23 tisztviselő közül mindössze öt szerepel a listában s igy tovább. Minthogy a felszólamlási határidő már kedden, 20-án lejár, jól teszik, a vállalatok és minden választójoggal biró magyar honfitársunk, ha a névjegyzékbe való felvételüknek sürgősen utánajárnak. Elegendő az adókönyv és a rendőrségtől kikérhető kétévi ittlakási igazolvány felmutatása. Az utóbbit a rendőrség köteles mindenkinek bélyegmentesen kiállitani. A magyar és olasznyelvü szintén bélyegmentes felszólamlásban néhány rövid szóval kell kérni a névjegyzékbe való felvételt. A szöveget egyébként szerkesztőségünk is összeállitja bárkinek.

A fennebbiek szerint nem május 15-ig, hanem 20-ig lehet a felszólalásokat beadni. Ha el nem fogadnák, ez ellen felebbezéssel lehet fordulni a Kuriához és a központi választmányt be lehet panaszolni a belügyminiszternél.

—o—

— **Uj forgalmi főnök.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága Moravek Lipót főfelügyelő, fiumei forgalmi főnököt kedvezőtlen egészségi állapotára való tekintettel hivatalának vezetése alól a legteljesebb elismeréssel felmentette és a hivatal uj vezetőjévé kinevezte Kubányi Árpád forgalmi főnök helyettest, akit annak idején a debreceni vasuti állomás éléről helyeztek Fiuméba. Moravek főfelügyelő évtizedek óta volt Fiuméban és a forgalmi főnökséget is közel husz évig vezette.

— **A máv. épitési igazgatója Fiuméban.** Geduly Gyula miniszteri tanácsos, a magyar királyi államvasutak épitési és pályafentartási osztályának igazgatója több hivatalnoka kiséretében vasárnap Budapestről Fiuméba érkezett. Geduly igazgató hétfőn és kedden megszemlélte a kikötőben és a pályaudvaron folyó nagyarányu épitkezéseket.

— **Az uj városi fürdők.** A városi képviselőtetület legutóbbi ülésén elfogadták a két uj városi fürdó szabályzatát, amelyből a fürdőzési árak érdeklik legjobban a közönséget. A Mária Terézia hullámgáti fürdő használati árai ezek: Egyszeri fürdőzés (legfeljebb másfél óra): felnőttek részére 60 fillér, 12 bérletjegy 6 korona, bérlet egy hónapra 12 korona. 12 éven aluli gyermekek egyszeri fürdőzésért 30 fillért, 12 bérletjegyért 3 koronát, egy hónapi bérletért pedig 6 koronát fizetnek. A Bergudin épülő népfürdő használati árai ezek: Egy fürdés (legfeljebb másfél óra) felnőttek részére 20 fil., bérlet 12 fürdésre 2 korona, egy hónapra 5 korona, gyermekek egy fürdésért 10 fillért, 12 bérletjegyért 1 koronát, egy havi bérletért pedig 3 koronát fizetnek. Saját fürdőruha használata meg van engedve.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi tiszti főorvosi hivatal jelentése szerint a május 5-étől 11-éig terjedő héten bárányhimlőben 1, vörhenyben 2, k a n y a r ó b a n

65, difteritiszben 2 és szamárköhögésben 1 megbetegedés történt. A kórházba két trachomás beteget szállitottak.

— **Török hadifoglyok Fiumében.** Tegnap este hat órakor az Ungaro-Croata Tihany gőzöse hét török hadifoglyot hozott Fiuméba. A hadifoglyokat katonák őrizték s ideérve a Jellasich-gyalogezred egy őrjárata vette át őket. A törököket a Jellasich-kaszárnyába kisérték. Egy ujságirónak sikerült tolmács segitségével az egyik fogolylyal, egy Alkalki nevü közkatonával beszélni, aki elmondotta, hogy Monasztirből hogyan menekültek meg s milyen viszontagságok között jutottak el Cattaróig. Monasztirben az ostrom alatt a helyőrség rettenetes helyzetben volt. Nem annyira az ellenség támadásai, mint az éhség miatt. Néha napokon át semmit sem ettek. A város eleste után Szkutari felé vonultak az ottani helyőrség segitségére. Utközben éhségtől, hidegtől sokan pusztultak el közülök. A monasztiri csapatok egy részét egy kirohanás alkalmával a montenegróiak megtizedelték, azok akik elmenekülhettek — s ezek közt voltak ők is — barlangokban bujtak el. Hogy éhen ne halljanak füvet, gyökereket és faleveleket ettek s éjjelenként mindig tovább és tovább mentek. Azért éjjel, mert nappal a montenegrói előőrsök és csapatok észrevehették volna őket. Rettentes kalvária után eljutottak Cattaróig. Itt már csak ők heten voltak s örültek, hogy biztos helyen jutottak. A törököket Brünnbe viszik, ahol sok elfogott bajtársukat őrzik.

— **Megszökött a szüleitől.** A soproni rendőrség minap táviratban tudatta a fiumei rendőrséggel, hogy Mihard Róza tizennyolcéves ottani leány megszökött a szüleitől. Egy detektiv tegnapelőtt ráakadt a leányra, aki lakást keresett. Bekisérte a rendőrségre, ahol a leány bevallotta, hogy ő a szökevény. Hazaszállitják.

— **A helybeli Chevra Kadisa izr. szentegyelt** ez évi rendes közgyülést e hó 22-én délelőtt 10 órakor fogja a hitközség tanácstermében megtartani.

— **Vasut a Monte Maggiorera.** Mint megirtuk egy vállalkozótársaság ajánlatot tett Lovrana községnek, hogy Lovranától a Monte Maggiorera vasutat épit. A község, mint most értesülünk, 1350 m. magasságban 42 hektárnyi területet bocsát a vállalat rendelkezésére villák és egy nagy szálló épitése céljából. A vállalat kötelezettséget vállal arra, hogy a vasut épitését legkésőbb hat hónap alatt megkezdik. A vasut hossza 7 km. lesz.

— **A megbukott kereskedő büntársai.** Mint ismeretes, a rendőrség hónapokkal ezelőtt vétkes bukás miatt letartóztatta Naglich Gábor bazárost, aki bécsi, budapesti és prágai hitelezőit nagyobb összegekkel megkárositotta. Összesen 300.000 koronával csalta meg őket. Már Naglich letartóztatásával felmerült az a gyanu, hogy büntársai is vannak. A vizsgálat ezen irányban hónapokon keresztül folyt, mignem tegnapelőtt a rendőrség rátette kezét a bukott kereskedő büntársaira. Pian detektivfelügyelő szombaton megjelent Nadalich József kereskedőnél, akit a Naglich-ügyben való bünrészesség miatt letartóztatott. Félórával utóbb Naglich egyik rokonát, Perlich kereskedősegédet tartóztatta le a rendőrség. Mindketten erősen kompromittálva vannak. A rendőrség átkisértette őket a törvényszéki fogházba.

— **A tengerjogi kongresszus fiumei résztvevői.** A Nemzetközi Tengerjogi Egyesület május 13-tól kezdve öt napon át kongresszust tart Kopenhágában, amelyen dönteni fognak a régóta huzódó londoni deklaráció felett A kongresszuson résztvesz a Fiumei Nemzetközi Tengerjogi Magyar Egyesület részéről: Vio dr. podeszta, Vio Antal dr. orsz. képviselő, Dárday Dezső min osztálytanácsos, az egyesület igazgatója, Fest Kálmán nyug. miniszteri tanácsos, Rödiger Ernő révkapitány, Burgstaller Aurél járásbiró, Kemény Ödön, az Adria főtitkára és Kemény Dénes, az Adria tisztviselője.

— **Betörő a padláson.** Tegnap éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a via dell'Istria 150. számu ház padlásába és Rossi Aristide tisztviselő néhány ruhadarabját és egyéb dolgait ellopták. A tettesek még nem kerültek kézre.

— **Mikor részeg az ember.** Tegnap éjjel Susákon a Szt. János kápolna közelében egy részeg ember a Fiumára csatornába esett. Segélykiáltására odasietett néhány járókelő, kik a veszélyben lévő embert a vizből kimentették. A hamarosan odaérkezett mentők kórházba szállitották, ahol ápolás alá vették. Kihalgatása alkalmával elmondotta, hogy Rostan Miklósnak hivják, 37 éves krajnai születésü, a szt. Nicolo város rész 375. sz. alatt lakik. Állapotan em sulyos

— **Tolvaj albérlő.** Takács Mária susáki háziasszony bejelentette az ottani csendőrségen, hogy egyik albérlője Matók Vito kisebb összegü készpénz és külömböző ruhanemüek ellopása után megszökött. A tolvajt keresik.

— **A kivándorlás hiéniái.** A rendőrség letartóztatta Farkas János 25 éves fiatalembert, aki egy kivándorlót kisért a cantridai kivándorlási ügynökségre. Megállapitottták, hogy már hosszabb idő óta foglalkozik kivándorlók fogdosásával. A rendőrség átadta az ügyészségnek.

— **Az Atlantica Tengerhajós Részvénytársaság** hajóinak mozdulatairól a következő hireket vettük: Az Atlantica gőzhajó utban van Marseilleből Odesszába, a Budapest gőzhajó utban van Fiuméból a Feketetengerbe, a Fiume gőzhajó Methilben rakodik Fiume részére, a Gróf Khuen Hédervány gőzhajó kirakodik Hamburgban, a Gróf Serényi Béla gőzhajó elhaladt Gibraltár mellett rotterdami utján, a Hunnia gőzhajó elhaladt Algir mellett a Dunába, a Kossuth Ferenc gőzhajó utban van Rotterdamból Dunstonba, a Magyarország gőzhajó elhaladt Port-Szaid mellett Fiuméba, a Morawitz gőzhajó elhaladt Gibraltár mellett Rotterdamba, a Tolnay gőzhajó elhaladt Port-Szaid mellett Fiuméba, a Szterényi gőzhajó Galacban rakodik Rotterdam részére.

x **Uj fogtechnikus.** Novák Rezső fogtechnikus május 10-én mütermet nyit a Corso 42. száma alatt levő Mattiassi házban. Legujabb amerikai rendszer szerinti munka Modern hygiénia.

— **A Corso mozgófényképszinház** ma esti müsora a következő: Az élet tavasza, dráma. Beoncelli a varázsló, bohózat.

x **Magyar ház a Lidón.** A 20 szobás Guttmann-penzió Lido Via Lazzaro Mocenigo 10. Velence s a Lido egyetlen magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar konyha s személyzet.

x **A legujabb férfi szövet divat** az ismert posztógyári cég Siegel-Imhof Brünn gyüjteményéből látható. Legnagyobb tetszést nyer az igen nagy választék a szép szinek és mintázatban, annál is inkább, mivel az árak igen olcsók. Ezen legujabb gyüjteményt magánszemélyek is kapnak, ingyen és bérmentve.

— **Berlin-szálloda Budapesten.** A főváros élete ujból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a. megnyilt a 140 diszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szákszerű vezetésére.

CIRKVENICA.

Modern Penziò

Legajánlatosabb penzió a füreö mellett. Gyönyörü tengeri kilátás. Kitünü konyha, Mérsékelt árak. Csütörtökön és vasárnap.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Vilianyvilágitás lift, gőzfütés, fürdők, nagy éttermek.

Teljes penzió napi 10 liráért.

LIDO PENSIO Abbaziá ban

A Südstrandon a legyobb magyar otthon.

Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi" szálló portásánal is kapható.) **Legmérsékeltebb árak** Kitünő konyha, gyönyörü szobákák.

Tudja Ön már, : hogy mi az : **ALGA?**

Az **ALGA** egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjü betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének iliatositására.

Kapható kizárólag! **Budák D.** gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Telefon — Távirat.

—o—

Justh Gyula és a fuzió.

BUDAPEST, május 13. A negyvennyolcas pártok fuziója tárgyában „Az Est“ egy munkatársa ma kérdést intézett Justh Gyulához, aki azt mondta, hogy csak akkor hajlandó részt venni az uj pártalakulásban és csak akkor hajlandó lemondani a pártelnökségről, ha az uj politikai tömörülés a függetlenségiek elveik eddigi tiszta liberálizmusának fenntartásával egyesülnek.

—o—

Közösen a halálba.

BUDAPEST, máj. 13. Heketek Jenő 24 éves asztalos legény szerelmes volt Rümberle Máriába, akit nem akartak hozzáadni feleségül. Ma reggel kimentek a rákosi repülőtérre, ahol a fiatalember revolverrel rálőtt a leányra, majd három golyót röpitett a saját mellébe. Sulyos sebével mindkettőt a Szent István kórházba szállitották.

Felebbezés Justh Gyula választójoga ellen.

MAKÓ, máj. 13. Makó város főjegyzője ma beadott felebbezésében arra kéri a központi választmányt, hogy Justh Gyula nevét törölje a képviselőválasztók névjegyzékéből, mert Justh a tornyai választó listába is fel van véve.

—

A szkutarii osztrák-magyar konzul családja

BÉCS, május 13. Zambauer skutari osztrák-magyar konzul felesége a császárvárosba érkezett és az ujságiróknak elmondta, hogy Skutariban hónapok óta semmit sem tudtak a külvilág és a balkáni háboru eseményeiről. A montenegrói katonák Skutariba kisebb csapatokban és teljes rendben vonultak be.

—

Leégett gőzfürész.

SÁTORALJA UJHELY, máj. 13. Tarcsák községben az éjjel felgyujtották gróf Wenckheim gőzfürésztelepét, amelynek nagy része leégett. A kár jelentékeny.

—«o»—

Vasuti szerencsétlenség.

SZALONIKI, május 13. Egy bolgár katonai vonat tegnap Drama közelében összeütközött egy tehervonattal. 150 katona életét vesztette, a sebesültek száma 200.

—o—

A szkutarii tüzvész.

CETTINJE, május 13. Skutariból érkezett hivatalos jelentés szerint a tüz által okozott kár nem olyan nagy, mint eleinte gondolták. Pontosan megállapitották, hogy csak 174 üzlet égett le. Sok árut és készpénzt sikerült megmenteni. Néhány gyanus személyt letartóztattak.

—«o»—

A görög-bolgár viszálykodás.

SZOFIA, május 13. Pravsititól északnyugatra görög csapatok megtámadtak egy bolgár századot. Az incidensról felvett jegyzőkönyvben a görög tiszt kijelentette, hogy ő volt az oka az összeütközésnek. Tegnap Elenther mellett, Pravsititól északkeletre, görög csapatok megint tüzeltek a bolgárokra, akik megszállva tartották a helységet. A harc eredménye ismeretlen.

SZALONIKI, május 13. A görög és a bolgár csapatok között napok óta heves összetüzések vannak. A bolgárok sok halottat és sebesültet veszitettek. A Lestera mellett vivott ütközetben a görög halottak száma 14 és a sebesülteké 32 volt, mig a bolgárok részén 300 halott és sebesült volt.

SZOFIA, május 13. A bolgár kormány panaszt tett Belgrádban, hogy a bolgárok által megszállott területeken a portyázó szerb előőrsök folyton belekötnek a bolgár katonákba, akiknek fegyverrel kell védekezniök.

—

Szkutari átadása.

CATTARO, május 13. Szerdán délután 2 órakor vonulnak ki a montenegrói csapatok Skutariból, amelyet nyomban megszállnak a nemzetközi csapatok. A montenegrói csapatok elszállitása már megkezdődött, de nagyon nehezen megy. A tisztek nem merik a katonáknak megmondani, hogy Skutari nem lesz a montenegróiaké, hogy a csapatok nem térnek vissza többé Skutariba, mert lázadástól félnek. A montenegróiak még folyvást fosztogatják Skutari lakosságát, ugy hogy egyre sürgősebb a nemzetközi csapatok mielőbbi megérkezése. Attól kell félni, hogy a Skutariba rendelt 1000 tengerész kevés lesz a rend helyreállitására, mert minden pillanatban nyilt zavarba törhet ki a lakosság és a montenegrói katonák elkeseredett gyülölete egymás iránt.

A tengerészek Szkutariba szállitása.

BUDUA, május 13. A nemzetközi tengerészcsapatok egy részét a Bojana folyón és a Skutari tavon keresztül viszik be a városba. Szerdán reggel „Skutari“ hajóra raknak 500 embert és a „Mafalda“ meg a „Jolanda“ hajókra ugyanannyit és a Bojanán mennek fel Skutariig. Szerdán veszik át a nemzetközi flotta hajóinak parancsnokai országaik képviseletében Skutarit.

SAN GIOVANNI DI MEDUA, máj. 13. Burney angol admirális, a nemzetközi flotta parancsnoka ma délelőtt abban állapodott meg Plameác montenegrói parancsnokkal, hogy a tengerészcsapatok szerdán délután vonulnak be Skutariba, hogy a várost a hatalmak birtokába vegyék. Ezerkétszáz montenegrói katona azonban még vagy három hétig Skutaariban marad, hogy őrizze a Taraboson és az erősségekben elhelyezett montenegrói ágyukat és egyéb hadiszereket.

—

A nemzetközi csapatok partra szálltak.

ROMA, május 13. A nemzetközi flotta csapatai San Giovanni di Meduában partra szállottak, hogy Szkutariba bevonuljanak.

—o—

Lázadás a török hadihajókon.

KONSTANTINÁPOLY, máj. 13. A Dardanellákban horgonyzó török hadihajókon a legénység fellázadt. A parancsnokok erélye azonban a zendülést elfojtotta.

—

Örmény mészárlás készül.

KONSTANTINÁPOLY, május 13. Egy örmény küldöttség a belügyminiszternek át akart adni egy memorandumot, de a belügyminiszter nem fogadta őket. Erre a nagyvezérhez mentek és előadták neki panaszukat. Egyes vilajetekből ugyanis kedvezőtlen hirek érkeztek, amelyek rettenetes katasztrófális vérengzések előkészületeiről szólanak. Az örmény deputáció memoranduma azt mondja, hogy ha a porta nem intézkedik az örmények lemészárlását megakadályozni, ugy az örmény komité Európa védelét fogja kikérni.

—

A balkán békekonferencia.

PÁRIS, máj. 13. A balkán háboruval összefüggő pénzügyi tárgyalásokat Párisban fogják tartani. Itt fognak megegyezni a hadifoglyok kicserélésének és ellátásának kérdésében.

A bolgár-román egyezmény.

PÁRIS, május 13. Ideérkezett jelentések szerint a bolgár—román egyezmény Szilisztria átengedésén és a Dobrudzsa-határ rendezésén kivül a következő pontot tartalmazza:

Szilisztria ama lakosainak, akik Bulgáriába vissza akarnak térni, Románia kártalanitást fizet.

Bulgária nem emel erőditéseket a szilisztriai fekete-tengeri uj határ mentén.

A román kormány jogot nyer arra, hogy a bolgárok által annektált macedon területen felügyeletet gyakoroljon a kuco-oláh iskolák és templomok fölött és azokat támogathassa.

Bulgária beleegyezik abba, hogy azon a területen román püspökség állittassék fel.

TŐZSDE.

A tegnapi ünnep miatt zárva.

Budapesti Értéktőzsde.	Máj. 12 zárlat	Mai árf. 1/2 1 óra
Magyar hiteirészvény		829.—
Osztrák hiteirészvény		629.—
4%-os koronajáradék		82.80
Osztr.-magy. államvasut		730.50
Jelzálogbank		439.—
Leszámitolóbank		525.—
Hazai Bank		286.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.		570.—
Rimamurányi		727.—
Salgótarjáni		783.—
Közuti Vasut		645.—
Városi Villamos		371.—
Adria		—.—
Déli Vasut		—
Magyar Cukoripar		—
Rizsgyár		—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra		—.—
Buza májusra		11.67
Búza októberre		11.43
Rozs 1913 áprilisra		—.—
Rozs októberre		9.48
Tengeri májusra		7.95
Tengeri juliusra		8.13
Zab áprilisra		—.—
Zab októberre		8.47
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény		630.50
Magyar hitelrészvény		827.—
Osztrák magyar államvasut		730.—
Déli Vasut		134.—
Alpesi		1006.—
Skoda		855.—
Osztr. koronajár.		—.—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi kötések átlagárf.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarék Susák	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1450.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1050.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
„ „ „ uj	1800.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	293.—
Navigazione Libera Triest	632.—
Osztrák Lloyd	582.—
Stabilimento Tecnico	9850.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	438.—
I. Trieszti Rizsgyár	735.—
„Kerka“ dalmát vizmüvek r. t.	422.—
Spalatoi Portland Cement	392.—
Assicurazioni Generali Nap.	892.—
Riunione Adriatica	3 900.—

—«o»—

Winhoffer Sàndor

„Eintracht“ vendéglője

Trieszt Via Coroneo 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kitünő, hamisitatlan italok. Jutányos árak.

1 **LEGUJABB.**

Ha Hegedülni óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozott, remek hangu, domboru **hegedüt**, tokkal, 16 drb. felszereléssel és **mesés ajándékkal együtt**

csak 12 koronáért

Wágner a „Hangszer-Király“

országszerte elismert elsőrendü **hangszeráruházában**, Budapest, Józsefkörut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyelenj jól a pontos cimre és házszámra.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdövel szemben a katonai gyógyház mellett. Elökelö családi ház. ySzobák ellátással s anélkül, nag étterem, kert, **magyar** és franczia konyha. Villanyvilágitás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. **Lackner Fánny.**

IDEGENFORGALOM
(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA
tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hôtes arrivés hier:)

Avedik Félix dr. Budapest	Royal
Adriany E. Kassa	Schanzer
Augustiny Elek Kassa	Schanzer
Baumgarten Adolf Berlin	Palace
Balázs Dezső Budapest	Vermes
Biró Teréz Veszprém	Vermes
Bródi Emil	Seecuranst.
Bulla Sándor dr. Orosháza	Royal
Bogdanovics Milos dr. Budapest	Szegő
Blechschmid Franz Wien	Zotter
Benedek Nándor Budapest	Liburnia
Biller Emil Berlin	H. Union
Bulyi Hermin Kassa	Mahler
Berkes Kálmán Budapest	Hausner
Badyni Lajos Budapest	Hausner
Böhm Jaques Wien	Strand H.
Babos Ferenc Szombathely	Seecuranst.
Béla Sándor Budapest	Bellevue
Bedő József Budapest	Janette
Block Leon Wien	Savoy
Boczar Heléne Krakkó	Savoy
Csepreghy Jánosné Budapest	Royal
Chaleka Wanda Lithanen	Tomsich
Czarnek Helene Krakkó	Istria
Csillag József Debrecen	Breiner
Dingforon Ilsne Budapest	Szegő
Decsi Géza Arad	Wlassics
Dr. Warner Mr. L. C. Newyork	Stefania
Dillubberger Emilie	Hausner
Dénes Ferenc Wien	Strand H.
Dittmayer János Budapest	Seecuranst.
Dostars Richard Regensburg	Slatina
Del Moro Paula	Savoy
Dietz Max Berlin	Schlosser
Dr. Nagy Mihály Budapest	Gámán
Frank István Versec	Palace
Fischer Marie Wien	Savoy
Frank Pál Kecskemét	Vermes
Feldmann Pál Budapest	Seecuranst.
Fábián Lajos Budapest	Janette
Freund József Pirg	Liburnia
Friedmann Dániel Szabadka	Breiner
Fein Lázár Baja	Wlassics
Friedenthal Leopold Wien	Grand H.
Friedrich Milán Budapest	Istria
Gobiet Alfréd	Herkules
Goldberger Emil Budapest	Lederer
Gerson Furat Ujpest	V. Stefi
Gerolimich Candido Trieszt	Palace
Grunert Max dr. Prága	Quitta
Homma L.	Herkules
Hockenlinger Helene Varsó	Augusta
Horváth Mihály dr. Budapest	Szegő
Huszár István Nyitra	Szegő
Hutyra V. Nyitra	Szegő
Heimler Imre Budapest	Jolanda
Holub József Köln	Grand H.
Hupka József Budapest	Seecuranst.
Hubinsky Emilia Miskolc	Drazica
Holczer János Budapest	Lido
Hőtling báró és neje Ising	Savoy
Illés József dr. Budapest	Szegő
Janosich Lucian Fiume	Seecuranst.
Jelovsek Ivana	Velebit
Jugber Berta Rzerov	Al Mare
Krticzka Saden Wien	Stefania
Klein Josefa Wien	Savoy
Katz Salamon Budapest	Gutenberg
Klementschicz Grete Wien	Neues K.
Kaufmann Adolf Szombathely	Lederer
Kalenhy Károlyné Budapest	Drazica
Klammer Kálmán Budapest	Jolanda
Kowalska Bronistrov Krakkó	Istria
Kaufmann Janette Wien	Istria
Király János Szombathely	Seecuranst.
Kövesdy M.	Seecuranst.
Kartoschew Anton Petersburg	Palace
Kisfalvi József Budapest	Lido
Klauser Ella Wien	Janette
Leon Simon Markirch	Stefania
Lutz Ferenc Budapest	Palace
Lőb Else Wien	Vermes
Lausch Emmi Budapest	Hausner
Luks Albert Berlin	Bellevue
Lakos Adolf dr. Trencsén	Breiner
Losonczi Anna Magyarkanizsa	Vermes
Mrlcovek József Weinberger	Hofbrau
Marek V. Prága	Hofbrau
Misa Giorgievic Ruma	Drazica
Mohlovn Hedwig Thüringen	Union
Mohlovn Doris Thüringen	Union
Mohlovn Ottmar Thüringen	Union
Mme Schindler Wien	Stefania
Mescheny Pál Budapest	Stefania
Moos József	Grand H.
Mátyás Károly Budapest	Seecuranst.
Mérey Aurél Budapest	Lido
Miskey Rozália Zenta	Vermes
Nikolic Nera Zágráb	Bellevue
Nádassy Teréz	Lido
Nesseny Náthán	Grosz
Ott Ignácné Budapest	Hausner
Özv. Sunig Rezsőné Kalocsa	Drazica
Pavlinovich Bernhard Budapest	Stefania
Polzer N. Veszprém	Vermes
Preskern Mária Klagenfurt	Quarnero
Pap Mária Budapest	Neues K.
Pesthy Gizella Budapest	Lederer
Pipper Max Wien	Persich
Pick Janette Budapest	Hausner
Pozar Lovro dr. Laibach	Royal
Podhorsky W.	Istria
Pálfi Miksa Kecskemét	Seecuranst.
Planck Viktor Linz	Bellevue
Porzsolt Imre Ujpest	Bellevue
Prebeg Wladimir Zágráb	Bellevue
Plattner Lina Linz	Schlosser
Riczkó Sándor Budapest	Gutenberg
Riskó Bertalan Budapest	Seecuranst.
Reich Lipót Budapest	Seecuranst.
Reuzhausenné Budapest	Drazica
Raufft Luise Berlin	Wienerheim
Rasteiger Eduárd Pettau	Grand H.
Riegler Franz Maehren	Grand H.
Rott Ladislaus Prága	Istria
Rotschild Mór Zilah	Seecuranst.
Ralmovits Bernát Budapest	Seecuranst.
Sander F. Hamburg	Stefania
Sonhal Fanny Győr	Bellevue
Schiff Erneste Wien	Savoy
Schummer Antal Budapest	Hermitage
Szabó Árpád Budapest	Seecuranst.
Seudler Adolf Wien	Schlosser
Sucharipa Ottó Prága	Strand H.
Safarik Emilia Prága	Hofbrau
Skompy J.	Hofbrau
Szigethy Gyula Budapest	Szegő
Stipic Etuska	Regina
Siflis Pálné Szabadka	Regina
Simis Helén Zágráb	Lackner
Strasse Hanna Wien	Stefania
Schmalk Trieszt	Grand H.
Schwagera Wilhelm Wien	Grand H.
Sladen Carl Wien	Grand H.
Szabó Kálmán Budapest	Strand H.
Szabó János Szombathely	Seecuranst.
Scotti Fizi bárónő Zágráb	Bellevue
Seidl Ladislaus Wien	Schlosser
Solti Mátyás Magyarkanizsa	Vermes
Solti Franciska Magyarkanizsa	Vermes
Solti János Magyarkanizsa	Vermes
Schön Ödön Baja	Janette
Ton Péterné Temesvár	Erminia
Terecek Noemi Böhmen	Londr.
Tscheleulcz Else Salzburg	Slatina
Vukovári Theodor Budapest	Bellevue
Vignoti Mária Presau	Zotter
Vignoti dr. Presau	Zotter
Wembowzka Flóra Krakkó	Savoy
Wieman Ernst Varsó	Augusta
Weiszenlow Mór Budapest	Lederer
Wiesner János Eszék	Wienerheim
Wand Ignác Budapest	Wlassics
Wendyslaw Lersky Lemberg	Royal
Wemberger József Budapest	Seecuranst.
Wessely Karl dr. Linz	Bellevue
Zaschkodny J. dr. Wien	Grosz

Weiss M.
Tavaszi idény.

Uj, üveggel fedett termünkben ki vannak már téve nagy választékban a legujabb női ruhaszövetek

Angol szövetek dupla magasság, méterje K 2.–
Angol szövetek dupla magasság, modern minták méterje K 2.70 és 3.30
Voil szingyapju, dupla magasság méterje K 1.95
Selyem bluzoknak, elegáns minták méterje K 2.–
Liberty, tiszta selyem, minden szinben m.-je K 2.50
Marquisette, garantált szinek méterje K –.48
Levantine szegéllyel, legujabb minták m.-je K –.60
Kávéskészlet 6 szalvétával K 3.–
Chiffon fehérnemüek ,jó minőség drbja 10 méter K 5.40
Bonne Femme tullből, fodorral s rávarrással méterje K 4.–
Ágy- és asztalkészletek, 2 ágy és 1 asztalteritő K 9.50
Női harisnyák, sima á jour K 1.–
Női ingek, kézi himzéssel K 3.–
Férfi nyakkendők, tiszta selyem K 1.–
Kötények gazdag választékban K –.50
Kesztyük, bőrutánzat K –.50
Aljak tiszta selyemből K 8.50

SZABOTT ÁRAK!

Gazdag választék honi és külföldi uri ruhaszövetekben. Konfekciók, alsóruhák, ingek, nyakkendők, kartónok, vásznak, szönyegek, linoleum, himzések, csipkék, szallagok és minden kellékeknek való cikk.

Naponta uj érkezések.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO 11.

Trieszt Corso 9.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ **A Magyar Keleti** Tengerhajózási Részvénytársaság hajói közül Attila gőzös utban van Fiumából Ausztrália felé, Augusta Főhercegnő gőzös sulina-rotterdámi utján érintette Konstantinápoly kikötőjét, Erdély gőzös Fiumában rakodik ki, Gróf Tisza István gőzös Ausztráliában rakodik Fiume részére, Hieronymi gőzös Brailában rakodik, József Ágost Főherceg gőzös fiume—ausztráliai utján érintette Colombo kikötőjét, Kárpát gőzös Taganrogban rakodik Marseille részére, Kelet gőzös Galac s Konstantinápoly között teljesit szolgálatot Sulina és Konstanza kikötők érintésével, Kossuth gőzös moulmein—fiumei utján érintette Port-Said kikötőjét, Orsova gőzös Cardiffban rakodik Galac részére, Turul gőzö utban van Ausztráliából Fiume felé.

+ **A görög kereskedelmi szerződés.** A Görögországgal kötendő kereskedelmi szerződés ujból aktuálissá vált és ezuttal nagyobb érdeklődésre tarthat igényt mint eddig. A magyar kereskedelmi miniszterium már hetekkel ezelőtt felhivta a Magyar Vámpolitikai Központot, kérje be Görögországgal való forgalomban érdekelt iparosok és kereskedők véleményeit és óhajait arra nézve, hogy milyen engedményeket kell kivánnunk Görögországtól és ezzk fejében milyen engedményeket ajánlhatunk föl a görögöknek. A legvitásabb kérdés eddig a mazsolaszőlő ügye volt, amennyiben az agráriusok ellenezték a görög mazsolaszőlő behozatalának a megkönnyitését, a görög kormány pedig nagy sulyt helyez arra, hogy Görögország ezen egyik legfontosabb termékének Ausztriában és Magyarországban piacot biztositson. Az agráriusok arra is hivatkoztak, hogy a görög piachoz nem sok ipari érdekünk füződik. De azóta a helyzet nagyot változott. Eddig a magyar gyárosok nem igen érdeklődtek a görög piac iránt de most arról van szó, hogy megtartsuk a pozicionkat Szalonikiban, ahol pl. 1910-ben közel 10 millió korona értékü magyar árut helyeztünk el. Ugy hisszük, hogy a szalonikii piacon érdekelt magyar kiviteli cégeknek most más sok mondani valójuk lesz a görög szerződésről. Igy pl. Dedeagacsból azt a hirt kapjuk, hogy a Szalonikiból jövő áruk után a bolgár vámhivatalok a bolgárok által elfoglalt területeken 100 százalékos vámokat szednek A görög szerződés kapcsán tehát szóváltásunk lehet esetleg Bulgáriával is.

— **Az Adria** hajóinak mozdulatairól a következő értesitést vettük: Adria Oranban rakodik hazafelé északafrikai vonalon. Andrássy Cataniában rakodik hazafelé B vonalon. Arad május 7 óta kirakodik Antwerpenben. Árpád Génuában rakodik hazafelé B vonalon. Balaton május 1 óta rakodik Fiumében Palermo, Catania, Mazzarelle, Liverpool és Rouen részére. Báró Fejérváry május 5 indult Maltából Rotterdamba. Bakócz május 2 óta rakodik Fiumében Alicante és London részére. Báthory május 6 indult Maltából Velence, Trieszt és Fiumába. Báró Kemény május 2 óta rakodik Cardiffban Velence részére. Buda II. május 7 óta rakodik Bordeauxban, onnan Glasgowba megy. Carola Syracusa és Malta között közlekedik. Deák május 8 óta rakodik Fiumében Trieszt, Bengasi, Tripolis, Malta, Lisszabon, Leixoes, Rotterdam és Antwerpen részére. Duna május 8 kirakodik Lisszabonban, onnan Leixoes és Londonba megy. Jókai április 25 indult Rio de Janeiróból Oran felé, Malta, Fiume és Triesztbe. Kálmán Király Maltában rakodik Bilbao, Rotterdam és Antwerpen részére. Kassa Cataniában rakodik hazafelé A vonalon. Kolozsvár Tuniszban rakodik hazafelé északafrikai vonalon. Lederer Sándor Palermoban rakodik hazafelé A vonalon. Matlekovits május 8 indult Maltbáól hazafelé északafrikai vonalon. Mátyás Király ma indul Triesztből Marseillebe B vonalon. Nagy Lajos április 26 óta rakodik Glasgowban Malta, Velence, Trieszt és Fiume részére. Rákóczi Valenciábanr akodik hazafelé A vonalon. Stefánia május 3 óta kirakodik Velencében. Sáppáry Messzinában rakodik Nápoly és Marseille részére B vonalon. Széchényi Bariban rakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon. Szeged május 5 rakodik Methilben Velence részére. Széll Kálmán május 9 óta kirakodik Bahiában. Szent István május 8 óta rakodik Livornoban Génua és Brazilia részére. Szent László május 8 indult Nápolyból Marseille és Spanyolországba A vonalon. Tibor ma indul Triesztből Fiuméba. Tisza május 7 indult Fiuméból északafrikai vonalon. Zichy ma indul Triesztből Fiuméba. Zrinyi Fiumében rakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon.

+ **A zágrábi kamara a szerb bojkottról.** A zágrábi kereskedelmi és iparkamara tegnapi közgyülésén foglalkozott a belgrádi kereskedelmi kamarának ösmert átiratával, melyben a kettős monarchiából származó áruk bojkottját jelenti be. Hosszabb vita után abban állapodtak meg, hogy az átiratot érdemleges átrgyalás alá nem veszik, hanem arra utasitják a kamara elnökségét, hogy amikor a Szerbiával való kereskedelmi szerződés reviziójának kérdése napirendre kerül, a legmesszebbmenő kölcsönös előzékenység álláspontját képviselje, mert ez felel meg legjobban ugy Magyarország és Ausztria, valamint Szerbia érdekeinek is.

APOLLO SZINHÁZ

Igazgató: TROPPAUER ÁRMIN

Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperiál szálló közötti utcában).

Május 1-től 15-ig

Szenzációs műsor!

Willand Trio, létra akrobaták
Oskar Roetig, humorista
Orlofska Szidi, hanyversenyénekesnö
Boros Kettő apacstanc
Vègh Zsazsa, táncosnö, továbbá **több elsőrendű attrakciò** és az ujonnan szerzödtetett tagok fellépte.

Az asszony, szkecs.

Kabaré szabad bemenettel.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale

Strand-Hotel és Bellevue penzió

- Cigale -

Minden kényelmet biztositó elsörangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszu teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintugy felöltöszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt, női kosztüm szöveteket stb. gyári árakon küld, mint megbizható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyáripiacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák" szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia" szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Min ikét szállóban kitünö konyha és árnyas kertek Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

A kinek eladó

használt butora van vagy olcsón akar butort venni (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

Telefon 12-03 szám.

HERSKOVITS S. butorkerekedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Kedvező alkalmi vètelek a közeledö

bérmálásra

Steiner Ferencz

ékszerész czégnél.

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

ÉRTESITÉS.

Tisztelettel értesitem nagyrabecsült rendelőimet, hogy tanulmányutamról megérkeztem, magammal hozván a legdivatosabb angol- és francia szövet-mintákat. Ezekkel a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni. Kivánságra a mintákat házaknál is készséggel bemutatom.

Nagyrabecsült rendelőim szives pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Juhász Pál, férfi-szabó

Via A. Manzoni 3. szám I. emelet.

Elköltözés miatt

perzsa szönyegeim

olcsò árban eladók. Cim a kiadóban.

„Mercur" kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

Parfumerie **„HEZ"** illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest VIII. Losonci-u, 13.

Reklámunk óriási eredménye

ujabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztositunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 kor. 50 fill. (19 darab)

1 dr. üvegtégely francia arc- és kézfinomitó
1 db. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfum (bármely illatban)
1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
1 könyv (60 lap) angol pouderpapir
1 csomag dr. Heider-féle fogpor
1 db. francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampoon hajmosópor
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölniviz
10 db. szekrény- és ruhaillatositó (francia Sachet-lap)

összesen 19 darab 2 kor. 50 fillért.

Szállitások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesités érdekében vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges beküldése ellenében, a mely esetben a 2 korona 50 fillér vétel árhor 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számitunk. — Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesitőnket kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Risztics Milán

fodrászüzlete

Via Adamich.

(VUJA M. mellett).

Hygienikus. Modern.

Figyelem!

„HEZ" arckréme 80 fillér.
„HEZ" arczszappan 80 fillér.
„HEZ" arcpouder 80 fillér.
3 drb. bármelyikből egyszerre rendelve- a pénz előzetes beküldésénél bérmentve. Diszkréten küldi: „HEZ" illatszertár Budapest VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

33 óceánjáró **33 óceánjáró**

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

május 17-én. A ndn cmfwyp etaoih xzöü? Személyszállitás Triesztből New-Yorkba: az Oceania gőzössel május 17-én, a Martha Washington májs 24-én, a Kaiser Franz Joseph I. május 31-én.

Személyszállitás Triesztből Quebec és Mont reálba:

a Polonia . . . . . május 31-én

Teherszállitás Triesztből Philadelphiába: a Maria gőzössel május 12-én, az Emilia gőzössel május 14-én, az Ida gőz. máj. 25-én

Triesztből Havanna és New-Orleánsba:

a Federica gőzössel . . . . . május 12-én.

Patras, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos Ayresbe az Eugenia szem.-száll. gőzössel május 1-én, az Atlanta szem.-száll. gőzössel május 15-én. Montevideo és Buenos-Ayresbe egy tehergőzössel május 20 és 30-ika között.

Közelebbi felvilágositásokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Uj küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordürrel és fémsarokkal,

150x200	nagyság	K	8.50	darabja
200x250	„	K	14.—	„
200x300	„	K	17,—	„

Viaszkosvàszon

78 cm.	magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm.	magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm.	magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futòk

67 cm.	magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm.	magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm.	magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdö-, hàlò- és ebèdlöszobàk lefedèsère m² -kint Kor. 2.50.

Padlók lefedèsét saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

FONTOS!

„HEZ" kölniviz 1 üveg 50 fill., 3 üveg 1 kor. 30 fill., „HEZ" kölniviz ½ liter 3 kor. „HEZ" kölniviz 1 liter 5 kor. 50 fill. „HEZ" kölniviz szappan 1 drb. 60 fill., 3 drb. 1 kor. 60 fill. A minőség elsőrendü voltáért felelőséget vállalunk.

Küldi: „HEZ" illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

NEM MESE!

Ha pattanása vagy szeplője a mi „HEZ". csoda szappanunktól el nem muliik, ugy pénzét kötelesek vagyunk visszaadni. 1 drb. „HEZ" Csodaszappan 2 kor. 50 fill. 3 drb. „HEZ" Csodaszappan 7 korona. Használati utasitás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 84 fillér.

Diszkréten küldi: „HEZ" illatszertár Budapest, VIII. Losonci utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

TÓTH JÁNOS

Magyar vendéglője

a legolcsóbb Fiumében.

Via Alessandro Manzoni 10.

Köbányai polgári sör.

Magyar és dalmát borok.

Legfinomabb

elszakithatatlan. francia „Mimi" férfi gummi-óvszer 1 tucat 2 korona 50 fill., 2 tucat 4 korona 50 fill., 3 tucat 6 korona. Porto 30 fill. „HEZ", Budapest, VIII. Losonci utca 13. Diszkrét szétküldés.

! 500 koronat !

fizetek Önnek. ha az én gyökérirtó „Ria" kenöcsöm tyukszemét, bibircsét és szarubőrét 3 napon belül fájdalom nélkül el nem tünteti. Egy tégely ára jótálló levél kiséretében 1 Kor.

Kemény, Kassa 1 póstafiók 12.940.

Villa Sans Souci

Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen ujonan berendezve. Uj tulajdonos. Finom bécsi konyha.

MERCEDES

Az autok királya!

-:- Bárdi r. t. -:-

Budapest VI. Lehet-utca 25 sz.

Varosi üzlet: V. Maria Valeria u. 1.

Dunántulifiok: **GYÖR.**

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozòhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágitás, mérsékelt, árak.

Kitünő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

SCHÖN I. — Szépség és hajàpolàsi terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legujabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolitása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.